

สภาพแวดล้อมการฝึกอบรมการวิจัย ปัจจัยที่เชื่อต่อการทำวิจัยและคุณลักษณะของนักวิจัย
ที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตภาพการวิจัยของมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวสุนันท์ บัณฑุพา

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-637-297-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 17603079

RESEARCH TRAINING ENVIRONMENT, RESEARCH FACILITATING FACTORS AND
RESEARCHER'S CHARACTERISTICS AFFECTING RESEARCH PRODUCTIVITY OF MASTER'S
DEGREE GRADUATES OF THE FACULTY OF EDUCATION, CHULALONGKORN UNIVERSITY

MISS SUNAN PANTHUPA

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Research

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

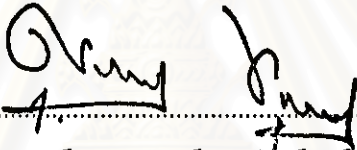
ISBN 974-637-297-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพแวดล้อมการฝึกอบรมการวิจัย บัณฑิตที่เชื่อมต่อการทำวิจัยและ
คุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อผลิตภาพการวิจัยของมหบัณฑิต
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย นางสาวสุนันท์ ปิ่นทูปา
ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์

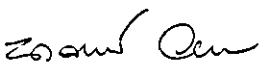
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

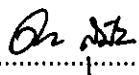

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุนันท์ บัณฑุพา : สภาพแวดล้อมการฝึกอบรมการวิจัย ปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย และ
คุณลักษณะของนักวิจัยที่ส่งผลต่อผลิตภาพการวิจัยของมหาบัณฑิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย (RESEARCH TRAINING ENVIRONMENT, RESEARCH FACILITATING FACTORS
AND RESEARCHER'S CHARACTERISTICS AFFECTING RESEARCH PRODUCTIVITY OF
MASTER'S DEGREE GRADUATES OF THE FACULTY OF EDUCATION, CHULALONGKORN
UNIVERSITY) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์, 162 หน้า. ISBN 974-637-297-1.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและตรวจสอบโมเดลผลิตภาพการวิจัย กลุ่มประชากรคือ
ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ทำวิทยานิพนธ์และสำเร็จ
การศึกษาในช่วงปีการศึกษา 2534 - 2538 จาก 11 ภาควิชาจำนวน 1,312 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ
ศึกษามีจำนวน 307 คน ได้จากการสุ่มแบ่งชั้นแบบเป็นสัดส่วน (proportional stratified random sampling) เก็บ
รวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนร้อยละ 86 วิเคราะห์ข้อมูล
เบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของโมเดลการวิจัยกับ
ข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยโปรแกรมลิซเรล 8.10 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า มีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 170.707 ที่ค่าองศา
อิสระ = 181 $p = 0.697$ ค่า GFI = .951 ค่า AGFI = .918 ค่า RMR = .0460 โมเดลสามารถอธิบายความ
แปรปรวนของผลิตภาพการวิจัยได้ร้อยละ 89 ตัวแปรที่มีค่าอิทธิพลรวมส่งผลต่อผลิตภาพการวิจัยสูงสุดคือ
คุณลักษณะทางชีวสังคม รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมการฝึกอบรมการวิจัย และปัจจัยที่เอื้อต่อการทำ
วิจัย ตามลำดับ ผลิตภาพการวิจัยได้รับอิทธิพลทางตรงสูงสุดจากตัวแปรคุณลักษณะทางชีวสังคม รองลงมา
คือ ตัวแปรความคาดหวังในความสามารถของตนเองในด้านการทำวิจัย ตัวแปรทัศนคติเชิงวิทยาศาสตร์และ
ลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย ตามลำดับ และผลิตภาพการวิจัยได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากสภาพแวดล้อม
การฝึกอบรมการวิจัยที่ส่งผ่านตัวแปรความคาดหวังในความสามารถของตนเองในด้านการทำวิจัย ทัศนคติ
เชิงวิทยาศาสตร์และลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

** C840499 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH

KEY WORD: RESEARCH TRAINING ENVIRONMENT / RESEARCH FACILITATING FACTORS / RESEARCHER'S CHARACTERISTICS / RESEARCH PRODUCTIVITY

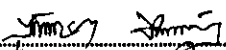
SUNAN PANTHUPA : RESEARCH TRAINING ENVIRONMENT, RESEARCH FACILITATING FACTORS AND RESEARCHER'S CHARACTERISTICS AFFECTING RESEARCH PRODUCTIVITY OF MASTER'S DEGREE GRADUATES OF THE FACULTY OF EDUCATION, CHULALONGKORN UNIVERSITY. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. TAWEEWAT PITAYANON, Ph.D. 162 pp. ISBN 974-637-297-1.

The purposes of this research were to develop and validate the research productivity model. The population consisted of 1,312 master's degree graduates of the faculty of education, Chulalongkorn University who had conducted thesis, during 1991 - 1996 academic years, from eleven departments. The sample consisted of 307 graduates, selected by proportional stratified random sampling. Mailed questionnaires were employed with 86 % return rate of response. Data were analyzed by descriptive and bivariate statistical technic through SPSSPC⁺. The LISREL version 8.10 was applied to test consistent with empirical data. The results indicated that Chi - square goodness - of - fit test was 170.707, df = 181, P = .697, GFI = .951 AGFI = .918, RMR = .0460 The variable that had highest total effects on research productivity were researcher's characteristics, research training environment and research facilitating factors respective, by those had highest direct effects on research productivity were researcher's characteristics variables, research self - efficacy, scientific attitude and the research character, and its indirect effects on research productivity via those research self-efficacy, scientific attitude and the research character.

ภาควิชา..... วิทยาการศึกษา.....

สาขาวิชา..... วิทยาการศึกษา.....

ปีการศึกษา 2540.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ
รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้คำแนะนำ ให้
ข้อคิดเห็นต่างๆ และดูแลเอาใจใส่ในการทำวิทยานิพนธ์ในขั้นตอนต่างๆ อย่างดีเยี่ยมเสมอมา ผู้วิจัยจึง
ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาวิจัยทุกท่าน ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ทาง
ด้านวิชาการและประสบการณ์ที่มีค่ายิ่งตลอดระยะเวลาที่เข้ามาศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการ
สร้างเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณพี่ๆ มหาวิทยาลัยต่างๆ ท่านที่ส่งกำลังใจและ
ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างดียิ่งใน
การขอรายชื่อกลุ่มตัวอย่างและมอบทุนในการทำวิจัย และทุนในการวิจัยบางส่วนได้รับความ
กรุณาจากพี่ วารินทร์ ผาสุก ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจและให้
ประสบการณ์อันมีค่ายิ่งตลอดระยะเวลาในการศึกษา

ท้ายสุดนี้ ความรัก ความห่วงใยและการสนับสนุนทางการศึกษาของคุณพ่อ คุณแม่ คือ
กำลังใจอันมีค่ายิ่งของผู้วิจัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สุนันท์ ปัตนุพา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามคำศัพท์.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	10
ตอนที่ 1 ความเป็นมาและลักษณะของโมเดลลิทเรล.....	10
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัย.....	13
ตอนที่ 3 ผลิตภาพการวิจัย.....	23
ตอนที่ 4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลิตภาพ การวิจัยของมหาบัณฑิต.....	28
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยและนิยามเชิงปฏิบัติการ.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	55
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน.....	59
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่ามัธยฐานเลขคณิตผลผลิตภาพการวิจัยระหว่าง มหาดบัณฑิตที่มีตัวแปรข้อมูลพื้นฐานแตกต่างกัน.....	69
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการ ศึกษาโมเดลผลผลิตภาพการวิจัยของมหาดบัณฑิต.....	73
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์โมเดลผลผลิตภาพการวิจัยของมหาดบัณฑิต.....	77
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	86
สรุปผลการวิจัย.....	87
อภิปรายผลการวิจัย.....	90
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	92
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	92
รายการอ้างอิง.....	93
ภาคผนวก.....	100
ประวัติผู้วิจัย.....	162

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. รายชื่อภาควิชาและสาขาวิชาต่างๆของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	22
2. จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตคณะครุศาสตร์ จำแนกตามประเภทของตัวแปรข้อมูลพื้นฐาน.....	59
3. ความถี่และร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การทำงานวิจัย และการอ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัย (n=264).....	65
4. ค่ามัธยิมเลขคณิต (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) และช่วงคะแนนต่ำสุด-สูงสุด ของตัวแปรต่อเนื่องที่ใช้ในการศึกษาโมเดลผลิตภาพการวิจัย.....	66
5. ผลการเปรียบเทียบค่ามัธยิมเลขคณิต (X) ผลิตภาพการวิจัยของมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ด้วยตัวแปรข้อมูลพื้นฐานแตกต่างกัน.....	70
6. ผลการเปรียบเทียบค่ามัธยิมเลขคณิต (X) ผลิตภาพการวิจัยของมหาบัณฑิต จำแนกตามอายุ เกรดเฉลี่ยสะสม ผลการประเมินวิทยานิพนธ์ หน่วยงาน ที่สังกัด ภาระการปฏิบัติงานและการเสวนาทางวิชาการ.....	71
7. แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้.....	75
8. ผลการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและค่าสถิติผลการวิเคราะห์ ค่าอิทธิพลของโมเดลผลิตภาพการวิจัย.....	79
9. ค่าเมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง.....	80
10. ผลการปรับเมตริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมในการวัดตัวแปร สังเกตได้ภายนอก (D) และเมตริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วม ในการวัดตัวแปรสังเกตได้ภายในและภายนอก (E _D).....	81

สารบัญภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1.	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในความสามารถ ของตนเองกับความคาดหวังในผลการกระทำที่เกิดขึ้น.....	5
2.	แสดงกรอบโมเดลผลิตภาพการวิจัยของมหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	47
3.	โมเดลผลิตภาพการวิจัยและเส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปร ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	78

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย